

Urkiolan (Abadiño), 2009ko martxoaren 27an (goizean)

Andres Urrutia euskaltzainburua,
Beñat Oihartzabal, euskaltzainburuordea,
Xabier Kintana idazkaria,
Jose Luis Lizundia diruzaina,
Andoni Sagarna Iker sailburua,
Andres Iñigo Jagon sailburua,
Sagrario Aleman,
Jose Antonio Arana Martija,
Adolfo Arejita,
Aurelia Arkotxa,
Miren Azkarate,
Jean-Louis Davant,
Jean Haritschelhar,
Joseba Lakarra,
Emile Larre,
Miren Lourdes Oñederra,
Txomin Peillen,
Patxi Salaberri,
Pello Salaburu,
Ana Toledo,
Joan Mari Torrealdai,
Patxi Uribarren,
Piarres Xarriton eta
Mikel Zalbide euskaltzainak

Pello Telleria idazkariordea eta Juan
Jose Zearreta kudeatzailea, zegozkien
gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Bernardo
Atxagak, ahala A. Urrutiari, eta Patxi
Zabaletak, ahala A. Iñigori.

1. JARDUNA

Martxoaren 27an, goizeko 9:00etan,
Euskaltzaindiaren XVI. Barne Jardu-
naldiak hasi dira, Bizkaiko Urkiola-
Abadinoko *Lagunetxea* hotelean, ezke-
rreko zutabean ageri diren euskaltzainak
bertan direla.

1. Jardunaldien aurkezpen-hitzak.
Hasieran euskaltzainburuak, han bil-
duak agurtu ondoren, ekitaldiaren
aurkezpen-hitzak esan ditu:

1.1. Aurretikoak. Euskaltzainburua
Etxalarko XV. Barne Jardunaldietan
planteatu ziren asmo eta egitekoetatik
abiatu da. Gogoratu duenez, Zuzenda-
ritza berriak bere gobernu-programa

garatzea izan du helburu, proposamen hauekin: Alde batetik Euskaltzaindia berritzatzeko prozesua: horretarako, aurreko Barne Jardunaldietan erabaki bezala, adinaren arabera, euskaltzain oso batzuk emeritu izatera pasatu dira 2006-2008 urteetan eta, aldi berean, euskaltzain berri batzuk sartu dira, ordezkotasuna bermatzeko. Berau jada bukatua da.

1.2. Barne-kudeaketa berritzea. Euskaltzaindiaren praktikak zenbait barne-erregela aldatu eta eguneratzea eskatzen du. Ondoren horren zergatiak bereziki azaldu ditu, egitasmoen eta batzordeen ibilbideak aztertuz.

Irtenbidea, A. Urrutiaren aburuz, batzorde ahaldunduak sortzea litzateke, horiek prozesuak arindu eta, behin proposamen heldua landu eta aurkeztu ondoren, osoak irakurketa bakarrean gauzak berehala erabakiko lituzke eta. Alde horretatik, proposamen batzuk egin ditu.

1.3. Barne erregelak eguneratzea

Ondoren, Euskaltzainburuak, Idazkariaren eta Diruzainaren laguntzaz, Barne Erregelen aldaketa proposatu du, artikuluko batzuk jada zaharkiturik gelditu direlako, eta, erdietsi nahi diren helburuetarako, beste batzuk oztopo izan daitezke-elako. Hortaz, hirurek aldatzeko artikuluko guztiak banan-banan irakurri dituzte, bakoitzaren ordezkari zer nolako testua proposatzen den azalduz.

Proposamenen hautazko testuak aurtengo apirilaren 20a baino lehen helarazi beharko zaizkio Zuzendaritzari.

Aldaketa hauen guztion helburu orokorrak euskaltzain oso eta emeritu guztien egoerari egokitu, osoko bilkuren funtzionamendu arindu, egitasmoak bultzatu, Euskaltzaindiaren gizarteratze-bidean aurrera egin eta Akademiaren kudeatze-lana erraztea direla azpimarratu du Euskaltzainburuak.

1.4. Euskaltzaindiaren Hiztegia

Egitasmo hau oraintsu ondu den hitzarmenaren arabera, 2010. urtearen bukaeran amaituko dela esan du.

Horretarako *Euskaltzaindiaren Hiztegia: adierak eta adibideak* izeneko Batzorde ahaldundua sortzea proposatzen da, honela osatua: a) burua: Iker sailburua; b) idazkaria: Euskaltzaindiaren idazkaria, c) kideak: *Euskaltzaindiaren Hiztegia: adierak eta adibideak* egitasmoaren zuzendaria, 3 euskaltzain oso, osoko bilkurak hautatuak, Hiztegi Batuko lantaldearen arduraduna, ahotsaz baina botorik gabe. Erabakiak gehiengoz hartuko dira, berdinketa kasuetan buruaren botoa erabakigarria izanik.

Bilerak hilean bi aldiz eginen dira, Bilboko egoitzan nahiz ordezkarietzan. Koordinatzaileak Euskaltzaindiaren idazkaria eta idazkariordea izango dira. Azalpenak hileroko emango dizkio osoko bilkurari Batzorde ahaldunaren buruak, egitasmoaren aurrerapenen berri emateko.

1.5. Hiztegi Batua (2. itzulia)

Era berean, Hiztegi Batuaren prozedura arintzeko asmoz, beste Batzorde ahaldun bat proposatu du Euskaltzainburuak. Batzorde honen ondorioetarako, idazkariordeak euskaltzain osoei zerrendak letraka bidaliko lizkieke, oharrak egin litzaten. Oharrik gabeko hitzak besterik gabe onartutzat joko lirateke. Letra ohardunak behin erabakiz gero, Batzorde ahaldunduak osoko bilkurari berrespena eskatuko lioke, horretarako antolatuko liratekeen bilkura berezietan. Batzorde honek beste hiztegi berezien ekarriak koordinatuko lituzke, hots, Zientzia/Teknika hiztegia, Zuzenbide/Administrazio hiztegia, eta Onomastika, Exonomastika eta Gramatika batzordeetatik etorri eta eragina izan lezaketen guztiak.

Batzorde ahaldundua honela osatuko litzateke: a) burua: Iker sailburua, b) idazkaria Euskaltzaindiaren idazkaria, c) kideak: 3 euskaltzain oso, osoko bilkurak hautatuak, Hiztegi Batuko lantaldearen arduraduna, ahotsaz baina botorik gabe. Erabakiak gehiengoz hartuko dira, berdinketa kasuetan buruaren botoa erabakigarria izanik.

Bilerak hilean bi aldiz eginen lirateke, Bilboko egoitzan nahiz ordezkarietzan. Koordinatzaileak Euskaltzaindiaren idazkaria eta idazkariordea izango lirateke. Azalpenak hileroko bilkurari adieraziko lizkioke Batzorde ahaldunaren buruak, egitasmoaren aurrerapenen berri emateko. Salbuespen gisa, Batzorde ahaldunduan adostasunik ez balego, eztabaida osoko bilkuran egingo litzateke eta bertan ebaziko. Batzorde ahalduna maiatzean jarriko litzateke indarrean, eta ekaineko osoko bilkuran hasiko batzorde horren burua azalpenak ematen osoko bilkurari.

Ondoren, ikerketa eta jagote arloko egitasmo batzuen egoeraz mintzatu da Euskaltzainburua. Argitalpenak berriztatzeko beharraz eta Euskaltzaindia euskalgintzaren nahitaezko erreferente gisa mantentzeko komenientziaz.

Akademiaren 90. urteurrena dela eta, Euskaltzaindiak, ospatzeko, argitalpen eta ekimen bereziak egiteko asmoa daukala esan du. Kultur eragileekin harremanak landu eta hitzarmenak lantzeko asmoa ere adierazi du. Diru-iturrien egoeraz bere kezka azaldu du, krisiak Euskaltzaindiaren proiektuen finantziaketan ukan dezakeen eragin txarragatik. Oraingo hitzarmenaren argi-ilunak ere gogoratu

ditu, batez ere erakunde batzuek ordaintzeko orduan erakusten duten atzerapen kaltegarriagatik. Etorkizunerako, irtenbidea, nolabait, programa-kontratuak ezartzean izan litekeela adierazi du.

2. Iker sailburuaren txostena

Andoni Sagarnak «*Zer eta nola ikertu behar du Euskaltzaindiak?*» txostena irakurri du, hasieran 1982an Luis Villasantek Akademiaren helburu eta zeregin ez egiten zituen kontsiderazioak gogoratuz. A. Sagarnaren ustez Euskaltzaindiak ikerketa aplikatua eta praktikoa egin beharko litzuke, ikerketa teorikoa ahanzi gabe.

Jada martxan dabilzan edo hasteko prest dauden egitasmoei begirada orokorra egin eta gero, hemendik aurrera ikerketa antolatzeke eraz jardun du. Alde horretatik, oraingo talde-lanaren bidetik aurrera eginez, sare-lana egitera heldu beharra dauka, gurean ari diren gainerako herri-erakunde eta elkarte pribatuekin lankidetzan aritzeko. Adibide gisa Lexikoaren behatokia jarri du, *Berria* egunkariaren eta *EiTB*rekin sinaturiko hitzarmenen bidez lortua nabarmenduz. Bukatzeko, Corpusen garrantzia nabarmendu du, ondoko helburuak Erreferentzia-corpora eta Literatura-corpora landuz joateko.

Ondoren, «euskara batuaren hurrengo urratsak» egiteko proposamenak azaldu ditu, hizkuntzaren kalitatea eta gaitasun gramatikala, soziolinguistikoa eta estratetikoa lantzeko, kontsultei erantzuteko, araugintza, aholkularitza eta kalitate-ziurtagiri egokiak luzatzeko erak xeheki azalduz. Ontzat eman da.

2.1. Euskal Gramatika Orokorra

Pello Salaburuk, Batzordearen buruak azaldu du azken bi urteetan batzordeak egindako lana, EGLUren inguruan. Bestalde ere, azaldu du, *Euskal Gramatika Orokorra 2008-2009*ko proiektua ez dela betetzerik izan, eta datorren urtean izanen lukeela segida. Beraz, aurten egitasmo horrek ez du finantzaketarik beharko.

2.2. Euskal Corpus Onomastikoa (ECO)

Andres Iñigok ECO proiektuaren estruktura eta kronograma aurkeztu eta azaldu ditu. 2007an ezarritako lehentasuna Euskal Herri osoko toponimiaren datu-basea osatzea bazen, Nafarroari eta Iparraldeari dagozkienak eginak dira jada. Bestalde, EAEn datu-basearen migrazioaren orde eginiko lanei dagokienez, ondoko hauek ere burutuak dira: P. Salaberriren *Eslaba aldeko euskararen*

azterketa toponimiaren bidez. Onomastika eta Exonomastika batzordeek atondurik, Euskaltzaindiak emandako arauak. Joan Ignazio Iztuetaren *Guipuzcoaco condaira*, K Mitxelena *Apellidos Vascos*, Caro Baroja, Mitxelena, Salaberri, eta abarren zenbait artikulua. Bilduriko datu kopuruei dagokienez, idatzizko iturri eta datuetan, informatzaileetan, ahozko eretan, ponte-izenetan, deitura, exonimo eta leku-izenetan 2007tik 2009ra bilduriko emaitzen zenbatekoak eskaini dira. Proiektua hasieratik orain arte egunean doa, Patxi Galé teknikariaren lan onari eta erantzukizunari esker.

2009-2011 urteetarako honako helburuak proposatzen dira: 1) Euskal Herri osoko oinarritzko datu-basea osatzea. EAEko HPS/Deiker datutegia gehitzea nahiz geure kasa osatzea. 2) Toponimia Zerbitzua eskaintzea: Nafarroako Gobernua, Iparraldeko IGN, Eusko Jaurlaritza, Aldundiak, Udalak... eta jardunaldi praktikoak. 3) Datu-basearen egitura, eskaini nahi diren zerbitzuetara egokitzea. 4) Ikerketak bultzatzea: Udal bekak, lankidetzak, hitzarmenak, Unibertsitatea... 5) Monografia lokal sakonen emaitzak jasotzen segitzea. Ontzat eman da.

2.3. Gasteiz udalerriko toponimia

H. Knörrek hasi eta, bere heriotza goiztiarragatik bukatu ezin ikusi zuen lana, antzinako *Malizaeza* merindadearena, hiriburua barne, amaitua du J. L. Lizundiak, Elena Martinez de Madina batzordekidearekin. Bere txosten idatzi bietan (Gasteizko toponimia III, eta Gasteizko Toponimia hurrengo egitasmoaz, hots, Ubarundiako sei herrienaz. Errendapen laburra) euskaltzainak lan horien ezaugarri nagusiak eta datuak biltzeko materialen berri eman du. Ontzat eman da.

Biei, Andres Iñigo eta Jose Luis Lizundiari, zorionak eta eskerrak eman zaizkie.

3. Eguerdiko etena. Barne Jardunaldien goizeko ekitaldia eguerdiko 13:40an bukatu da, bazkaltzera joateko. Arratsaldeko 4:30ean segitzeko da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria

Urkiolan (Abadiño), 2009ko martxoaren 27an (arratsaldean)

Andres Urrutia euskaltzainburua,
Beñat Oihartzabal euskaltzainburuordea,
Xabier Kintana idazkaria,
Jose Luis Lizundia diruzaina,
Andoni Sagarna Iker sailburua,
Andres Iñigo Jagon sailburua,
Sagrario Aleman,
Jose Antonio Arana Martija,
Adolfo Arejita,
Aurelia Arkotxa,
Miren Azkarate,
Patxi Goenaga,
Jean Haritschelhar,
Joseba Lakarra,
Emile Larre,
Miren Lourdes Oñederra,
Txomin Peillen,
Patxi Salaberri,
Ana Toledo,
Joan Mari Torrealdai,
Patxi Uribarren,
eta Mikel Zalbide
euskaltzainak

Pello Telleria idazkariordea eta Juan
Jose Zearreta, zegozkien gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Bernardo
Atxagak, ahala A. Urrutiari, eta Patxi
Zabaletak, ahala A. Iñigori.

2. JARDUNA

Batzarrak arratsaldeko 16:30ean segitu
du toki berean, ezkerreko zutabeen
ageri diren euskaltzainak bertan direla.

4. Euskaltzaindiaren Hiztegia

Ibon Sarasola zuzendariaren ezin eto-
rriaz, haren egitasmoko Elizabet Kruze-
tak eta Gabriel Frailek aurkeztu dute
Iker saileko egitasmoko horren egoera.
Beste hiztegiak definizio eta adierak
aztertu eta adostasunak bildu dituzte,
eta orain arte E letraraino heldu dira.
J. L. Lizundiak, X. Kintanak eta A.
Sagarnak ere hitz egin dute.

5. Euskararen Herri Hizkeren Atlas

Adolfo Arejitak Atlas eratzeko orain
arte izandako bilakaera gogorarazi du:
1) Hasierako prestatze-lana, J. Harits-
chelharren gidaritzapean burutu zen.

2) Ondoren, Beñat Oihartzabalek hartu zuen lanaren gidaritza. 3) Geroago Andolin Eguzkitzak bere gain hartu zuen, eta, beronen heriotzaz gero, 4) Adolfo Arejitak, oraingo zuzendariak. Beronek atlasaren oraingo egoera zertan den azaldu du. M. L. Oñederrak galdetu du datuak nolako euskarrian gordeko diren, eta erantzun izan zaio.

Bestalde, J. Haritschelharrek eginiko galderari erantzunez, Euskaltzainburuak lehen bi liburukiak aurtengo udaren bukaera baino lehen ikustea espero duela esan du. Edizioaren argitalpenean gertaturiko atzerapen handia dela eta, Andres Urrutiak, halaber, Euskadiko Kutxaren pazientzia eta portaera ona goraiatu du.

6. Ahozko Tradiziozko Hizkera Corpora

Ahoz jasoriko tradiziozko hizketaren bilketa. A. Arejita euskaltzainak Aritz Abaroa jauna aurkeztu eta beronek proiektua zertan dagoen argitu du. Zuzenik, grabagailuaz, edo zeharka, inoren eskutik jasoriko era horretako materialak eta lekukotasunak biltzeko prozedura xeheki azaldu du, horrekin ahozko erregistroan eraturiko corpora sortzeko, idatziaren osagarri. Katalogatzea, transkribatzea eta lan hori burutzeko baliabideak ere kontuan izan ditu, ahozko artxiboen biblioteka lortzeko helburuaz. P. Goenagak egitasmoaren luze-laburraz eta geografi kokapenez galdetu du. A. Arejitak erantzun dio, Bermeotik hasi direla esanez, gero beste tokietako lekukotasunak ere biltzen segitzeko.

7. Zientzia eta Teknika hitz bilduma

Euskaltzaindiaren Hiztegia zientzia eta teknika hitzekin osatzeko, arlo horietako oinarritzko lexikoa biltzeko orain arte eginiko lana azaldu du X. Kintana egitasmoaren buruak. Osakide finkoak Iñaki Irazabalbeitia (proiektuaren idazkaria, Elhuyar), Kepa Altonaga eta Gidor Bilbao (EHU) eta Andres Alberdi (Hezkuntza Saila) eta Antton Gurrutxaga (Elhuyar) dira.

Egitasmoaren buruaren gaixotasunez ia 2008 osoan lan egiterik izan ez badute ere, berriz lanean hasi eta jadanik honako aurrelanak burutu dira: 1) Lanaren metodologia zehaztu. 2) Jorrazteko diren jakintza arloak erabaki. 3) Oinarritzko termino zerrenda osatu. 4) Proiektuaren datu-basea diseinatu eta antolatu eta matematikako aditu taldea osatu (Patxi Angulo, Jabier Duoandikoetxea, Sabino Madariaga eta Andres Alberdi) eta oinarritzko terminoak bidali, horiek berrikus eta lehen aukera prestatzeko.

A. Sagarnak, zientzia eta teknika orokorretan bestelako taldeek morfologian eginiko lanekin koordinazioan egotea proposatu du. Iradokizuna ontzat eman da.

8. Zuzenbide/Administrazio hitz bilduma

Andres Urrutia euskaltzainburuak azaldu duenez, jada 2001ean sortu zen «Administrazio-zuzenbidea» hiztegirako lantaldeak 400-600 hitzeko hiztegia on-tzea da helburua, Hiztegi Batuan txertatzeko. Talde hau Euskaltzaindiaren ordezkariekin (zuzendaria eta idazkaria), IVAP-HAEEko, INAP eta Ipar nahiz Hego Euskal Herriko zuzenbide fakultateetako ordezkari banarekin osatuko da, bertan UZEI eta beste batzuk ere ordezkatuak izanik. Batzordea Euskaltzaindiaren egoitzan kokatuko da. Bilerak hilero egingo ditu (bideo-hitzaldiak barne). Helburuan Hiztegi Batuaren (2. itzulia) batzordeari zerrenda onartua helaraziko zaio.

Lan hori egiteko erabiliko den Corpora ondokoek osatuko dute: Lege-testuek; aldizkari ofizialek, eskuliburuak, Euskaltermek, Terminologia batzordeak, Hiztegiek eta IVAP-HAEEren datu-baseak. Lana ibilian jartzeko, egitekorik behin-nak batzordea sortu, kronograma egin eta proiektua abian jartzea dira.

9. Iker egitasmo berriak

9.1. Euskal Hiztegi Historiko eta Etimologikorantz (EHHE)

Joseba Lakarrak eta Blanca Urgellek izkribuz aurkeztu eta, laburturik J. Laka-rrak irakurririko lana da. Bertan orain arteko euskal hiztegien historia laburra azaldu ondoren, beren argi eta itzalekin, gure hizkuntzan oraindik falta dugun hiztegi etimologikoaren deskripzioa egin du. Bidean zenbait autorek, aitzindari gisa, K. Mitxelena eta A. Irigoienek batez ere, argitaraturiko material baliotsuak aipatu ditu. Ondoren, era horretako hiztegiak osieran bete beharko lituzkeen baldintzak azaldu ditu, bai eta albora utzi beharreko akatsak ere. Azkenean, kronograma, helburuak eta giza eta material baliabide zehatzak aipatu ditu, horiek aurrekontuetan ukan dezaketen eraginagatik. Proposamena onartu ondoren, egitasmoaren arduradunak Zuzendaritzarekin mintzatzea erabaki da, egitasmoaren xehetasun tekniko eta antolamenduzkoak finkatzeko.

9.2. Herri Literaturaren Corpora

Pello Esnalek Herri Literaturaren corpora osatzen joateko premia azaldu du. Alde batetik bilketa legoke, materialak eskuratuz. Ondoren material horien lanketa letorke, hots, beroriek egokiro antolatu eta, azkenik, plazaratzea. *Auspoa* bildumako materiala jada digitalizaturik dagoela gogoratu du. Era berean, XX. Mendeko argazkiak eta ilustrazioak, bertsolaritza munduarekin lotuak eta bertso-paperak ere bildu beharko lirakeke. Proposamena onartu ondoren, egitasmoaren arduradunak Zuzendaritzarekin mintzatzea erabaki da, egitasmoaren xehetasun tekniko eta antolamenduzkoak finkatzeko.

9.3. Euskal Fonetikaz

Miren Lourdes Oñederrak bere txostena aurkeztu du, euskara estandarrean fonetika baturako arauak zehazteak eta erregela batzuk konplitzeak ekar ditzaketen arazoak erakutsiz. Hitzunen ohiturei oso loturik dagoen arloa denez gero, arreta berezia behar duela azpimarratu du. Proposamen bi egin ditu: a) Batzorde baten antolakuntzarako urratsak ematea eta, b) Hiztegi gintzarekin uztartuz, hiztegi berezi baten bidez, arauen erabileraren pedagogia egokia eta eraginkorra bideratzea ahoskeraren aldetik. Ustezko Batzorde horrek (EBAZ) Euskara Batuaren Ahoskera Zaindurako emandako aholku eta arauak berrikusi beharko lituzke, esparruen arabera. Euskaltzaindiak, gure hizkuntzaren errealitatea ikusita, ez lituzke besteak betetzera derrigortu beharko berak eskuarki betetzen ez dituen arauak. Ontzat eman da proposamena.

9.4. Zenbait gogoetagi, 90. urteurrena oparoaldi baten atalase bihurtzeko

A. Sagarnak aurkeztua. Hasteko, Sagarna euskaltzainak euskararen batasunerako 1968tik Akademiak emandako arauak izan duten harrera eta aplikazioa aztertu ditu. Alde batetik, pertsona landu eta hizkuntzaren profesionalak (irakasle, kazetari, idazle eta jendaurreko hizlariak), oro har, kasu egin diote, baina hiztun masa zabala dago oraindik, horiek ez dakizkielako, betetzen ez dituenak.

Hizkuntzaren jendaurreko erabilera instituzionalizatua zaindu beharra dago, eta horren kalitateaz arduratu, horretarako planifikazio sistematikoa erabiliz. Gaitzespen gordinez okerrak gaitzestea ez da egoki izaten, eta hobe da zuzentzen laguntzea.

Horretarako, lehenik eta behin kalitatea zertan datzan ikertu eta adostu beharra dagoela esan du A. Sagarnak. I. Sarasolaren pasarte bati loturik hizkuntzaren zuzentasunaren eta egokitasunaren arteko ezberdintasuna azpimarratu du, eta bereziki zaindu beharrekoa bigarrena dela esan. Nazioarteko espezialista batzuen bidetik, gaitasun gramatikala, gaitasun soziolinguistikoa eta gaitasun estrategikoa berezi ditu. Euskal gizarteak hizkuntzaren kalitateaz dauzkan zalantzei eta kontsultei erantzuten jakin behar du Euskaltzaindiak, eta Kalitate-zerbitzu bat antolatu, horren bidez, araugintza orokorrez gainera, aholkularitza ere eskaintzeko. Horretarako, beharrezkoa dakusa A. Sagarnak Euskaltzaindiak kalitate-ziurtagiria eskaintzea, euskararen nolakotasuna bermatzeko.

Hori, nolabait, Eusko Jaurlaritzaren Kultura Sailak 2008ko martxoaren 5eko agindua osatzera letorke, hots, *Bikain* Euskararen Kalitate Ziurtagiria. Bukatzeko,

Euskararen erabileraren kalitatea bermatzeko prozedura lantzeko puntu batzuk zehaztu ditu: Jendaurreko euskararen kalitatea. Euskara zuzentzaileen trebakuntza bultzatzea. Gaitasun komunikatiboa lantzeko eta neurtzeko prozedurak aztertu eta aplikatzen dihardutenekin harremanak areagotzea. Euskaltzaindiaren kalitate-zerbitzua eratu eta Akademiaren kalitate-ziurtagiria sortu eta Eusko Jaurlaritzari *Bikain* ziurtagiriaren barruan sar dezan eskaintzea.

Ondoan, euskaltzain batzuek (P. Goenagak, A. Sagarnak, A. Urrutiak, B. Oihartzabalek, J.L. Lizundiak, J. Lakarrak, eta X. Kintanak) entzundakoari buruzko iritzi osagarri batzuk adierazi dituzte. Ontzat eman da proposamena.

Batzarra 20:15ean amaitu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria

Urkiolan (Abadiño), 2009ko martxoaren 28an (goizean)

Andres Urrutia euskaltzainburua,
Beñat Oihartzabal euskaltzainburuordea,
Xabier Kintana idazkaria,
Jose Luis Lizundia diruzaina,
Andoni Sagarna Iker sailburua,
Andres Iñigo Jagon sailburua,
Sagrario Aleman,
Jose Antonio Arana Martija,
Adolfo Arejita,
Aurelia Arkotxa,
Patxi Goenaga,
Joseba Irazu «Bernardo Atxaga»,
Joseba Lakarra,
Miren Lourdes Oñederra,
Patxi Salaberri,
Ana Toledo,
Joan Mari Torrealdai,
Patxi Uribarren,
eta Mikel Zalbide
euskaltzainak

Pello Telleria idazkariordea, Juan Jose
Zearreta eta Iñaki Kareaga, zegozkien
gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Miren
Azkaratek, ahala P. Goenagari; Patxi
Zabaletak, ahala A. Iñigori.

3. JARDUNA

Batzarra goizeko 9:00etan hasi da Biz-
kaiko Urkiola-Abadiñoko *Lagunetxea*
hotelean, ezkerreko zutabeen ageri
diren euskaltzainak bertan direla.

10. Jagon sailburuaren txostena

Andres Iñigok aurkeztu du txostena
eta, azken urteotan eginiko eta au-
rreikusia den lanaren erakusle, saila-
ren ardurapean argitaraturiko liburuok
aipatu ditu:

10.1. Azkeneko argitalpenak

Recuperación del euskara en Navarra,
Miquel Gros i Lladós (2007). *Hizkun-
tza-zuzenbidea Testu-bilduma euskaraz*,
Euskaltzaindia – Sustapen Batzordea
(2007). *Zenbait orientabide erregistroen
trataeraz*, Euskal Herriko Ikastolen

Konfederazioa eta Euskaltzaindiak (2008). *Testu antolatzaileak: Erabilera estrategikoa* (P. Esnalen eskutik), Corpus Batzordean (2008).

10.2. Jagonet Zerbitzua

Bestetik, zerbitzu honen erabileraren datuak ere eskaini ditu.

10.3. 2009-2011 artean aurreikusitako lanak.

Corpus batzordea:

Hitz ordena lantzen (P. Esnalen eskutik)

Euskalkien lantaldea:

Sakanako ekarria amaitzea. Hurrengo zerrendekin jarraitzea.

Sustapen batzordea:

2009: XIV Jagon jardunaldiak: «Etorkinak eta euskara».

Iparraldeko datuak: E. Baxok, B. Coyos, AEK, EAEko inkesta Soziologikoa: III.-IV. datuen bilakaera. HABEko datuak; Nafarroakoak, Etorkinen behatorkitakoak, UNESCO etxeakoak, Deustuko Unibertsitatekoak (Eurokarta), kanpoko esperientziak.

Lan osagaiak:

Testu juridikoak osatuz joatea.

Hurrengo urteetako jardunaldien hurrenkera erabaki eta prestatzea.

10.4. Aurreikusitako argitalpenak

XI. *Jardunaldietako lanak* (EAEko euskararen legearen 25. urteurrenekoak)

Euskararen bilakaera EAEn (M. Gros.)

Hitz ordena lantzen (Jagon 7 modukoa)

Jagonet

Egiten ari den lan zerbitzuarekin jarraitu eta, ahal den neurrian, zerbitzu osoagoa eskaini.

11. Euskararen Historia Soziala

Joseba Intxaustik aurkeztu eta azaldu du Joanes Etxeberri egitasmoa zertan den. Orain arte lantaldea eratzen eta zereginak banatzen aritu dira, eta egindako

lana antolatzen. Era berean, artxiboak aztertzen jardun dira. Ondoren, Mikel Zalbidetik hitza hartu eta beste herri batzuetan egindako ikerketek mintzatu da, horietatik zer atera litekeen azalduz. Nikolas Gardner ere mintzatu da thesaurusa egiteko bide eta emaitzaz, bai eta aurkituriko zailtasunez ere. J. L. Lizundiak iradokizuna egin die, Gasteizko eta Iruñeko legebiltzarrek eta gobernuek 1980tik hona egindako hitzarmen, lege, dekretu, dokumentu, etab. jasotzeko. B. Oihartzabalek, A. Arkotxak, J. A. Arana Martijak eta P. Uribarrenek egindako argitze-galderei erantzun diete taldekoek. Batzarrak ontzat eman ditu proiekturako eskariak. A. Urrutiak esan du Euskaltzaindiaren Zuzendaritzak bi urteko kontratu egoera gainditzeko ahaleginak egingo dituela.

12. Argitalpenak

1) Literatura aldizkariaren proposamena

Bernardo Atxagak, hots, Joseba Irazu euskaltzainak, Akademiak aldizkari kultural bat argitaratzea proposatu du. Oraingoz *Erlea* izena izango luke. Horko lanak profesionalak eginak lirategi eta ordainduak. Urtean hiru zenbaki aterako lirategi, lau hilabeterik behin, hain zuzen. Atal batean «urrezko liburuak» edo etxeko liburutegi guztietan egon beharko luketen ehun liburu hautatuei eskainiko litzaieke. Idazleek hizkuntzarekin izandako harreman pertsonala kontatzeko tokia ere izango luke aldizkariak. Gainera, munduko beste lekuetako berriak, eztabaidarako foroak eta iritziak elkarri adierazteko gune moduan erabil liteke. Era berean, gogoeta-hitzaldiak antolatuko lirategi. M. L. Oñederrak zenbait kontsiderazio egin ditu, errebista editatzeko erredakzio-kontseiluaz. P. Goenagak egindako galderari ere erantzun dio. B. Atxagaren proposamena ontzat eman da.

2) *Euskera* agerkaria

Erakundearen argitalpenak direla eta, *Euskera* agerkaria berregituratu eta eguneratu beharra azpimarratu du argitalpen-batzordeburuak, bai formaz eta bai mamiaz ere alde batzuetan zaharkiturik gelditu delako. Agerkariaren edukia hizkuntza-arauetara lerratu da gero eta gehiago. Ez dago idazketa-batzorderik eta jarraipenik ere ez zaio egiten. Eraldatzeko proposamenean agerkariaren aurkezpena (azala eta gainerakoak) eta barruko edukiak aipatu ditu. Aldizkaria urtean hiru aldiz aterako litzateke. Lehen zenbakian lehenengo seihileko jarduerak eta xedapenak jasoko litzuzke, bigarrenak urteko bigarren seihilekoak, eta hirugarrenak ikerketa-lanak eta ekarpen teoriko-praktikoak.

Zenbaki bakoitzeko bizpahiru azterlan argitaratuko lirategi eta beste horenbeste gai monografiko. Era berean oharrak, aipamen bibliografikoak eta al-

bisteak ere ekarriko lituzke. Horretarako, Bildumen arduradunak Argitalpen batzordearekin bildu eta berregituratu beharra dakusa, gaiak eta estilo-liburua argitaratu, ale-kopurua 500-600etara mugatu eta idazketa-batzordea sortzea: Burua: euskaltzainburua; idazkari akademikoa: euskaltzain osoa; idazkari teknikoak: argitalpen arduraduna, eta, kide gisa, 5/6 euskaltzain oso. Era berean indexazio-bidean jarriko da, eta aldizkariari jarraipena egiten zaio.

Gainerako argitalpenez, Euskaltzainburuak azken urteotako ibilbidea gogorazi eta aurrera eraman nahi duen berriztatze-lana azaldu du, bai eta *Jagon* eta *Euskaltzainak* deritzen bildumekin ibilian segitzeko asmoa ere. Norabide berrian, gure gizartean Euskaltzaindiaren irudia eta ikusgarritasuna zaindu beharra ere aipatu du, B. Atxagak eginiko proposamenaren bidetik. Bildumen arduradunekin, hor arestian aipaturiko bilduma berriak barne, argitalpen-batzorde berria antolatu beharra ikusi du, norabide berria emateko. Hor Euskaltzaindiaren argitalpen batzordea, argitalpen zehatzen agerrarazlea eta Euskaltzaindiaren argitalpen arduraduna leudeke. Txostena ontzat eman da.

13. Informazio eta Komunikazio Teknologia batzordea. Lexikoaren Behatokia

Andoni Sagarnak egitasmoaren oinarrizko ideiak azaldu ditu. Hiztegi Batuko Lantaldearen proposamenaz prosa arrunteko corpus monitore bat prestatu nahi litzateke, hedabideei begira, batez ere. Horrekin lexikoaren erabilera azterketak egin litezke, eta hortik lexikoari dagozkion arauak atera. Bestalde, Euskaltzaindiaren informatika alorreko segurtasun plana abian jarri dela informatu du. Gainera, Euskaltzaindiaren arau-erabakien banaketa elektronikoa egiten eta eguneratzen ari da.

Lexikoaren Behatokia egitasmoaren zehaztasun teknikoak diseinatzeko helburuaz, EHUko IXA taldearekin, UZEIrekin eta Elhuyar-ekin harremanetan jartzea pentsatu da. Ongi ikusia eman zaio.

14. Euskaltzaindiaren Iker-Jagon/tegiak

Iñaki Kareagak, Euskaltzaindikiko informatikariak azaldu duenez, Euskaltzaindiak, 2007ko Barne Jardunaldietan onarturiko jarraibideetatik aurrera joanez, lehenago paperean argitaraturiko hainbat lan, dagoeneko euskarri digitalean eskaintzen ditu, horrela, interesatuek erosoago eta era malguagoan erabil ditzaten. Hor jadanik hiztegi, antologia liburu, ikertze-lan, bilduma eta aldizkari batzuk daude eta horien izenburuak aipatu ditu. Era berean eduki berrien bertsio

elektronikoak prestatzen eta azpiegitura teknikoa hobetzen dihardu, esaterako, *Euskera* agerkariaren edizio digitala hobetzeko egitasmoa eta Euskaltzaindiaren webgunerako testu osoko bilatzailea.

Azkenean, Hiztegi Batu Oinarriduna –(HBO)– eratzeko faseak azaldu ditu, bakoitzaren iturri eta lankideekin. Amaieran A. Arkotxak galde egin du ea frantsesetik ere informazio hori bil daitekeen. A. Sagarnak baietz erantzun dio, zehaztasun maila berberaz ez bada ere. P. Goenagak ere galdetu du arau batzuei buruz, eta A. Sagarnak erantzuna eman dio.

Batzarra 13:45ean amaitu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria